

¶ Psalmus

datorē diligat deus. Si panem dederis tristis: et panē et merū p̄didisti. Ergo ex auctoritate: ut ille qui int̄ videt adhuc loquēte te: dicat. ecce assūz. Quod celeriter accipiuntur oratiōes bñ opantiū: et hec iusticia homis i hac vita: iejuiniū: elemosyna: oratio. Tis orationē tuā volare ad deuz: fac illi duas alas: iejuiniū et elemosynā. Tales nos iue- niat: ut securos iuueniat lux dei: veritas dei: cū venerit liberare nos a morte: quod iaz venit subire p̄ nobis mortem.

Explicit Tractatus de ps. XLII. Incipit Tractatus de ps. XLIII.

Prefatio.

Deus iste filijs chore dicitur: sicut eius titulus p̄fert. Interpretat aut̄ chore caluitū vel caluaria: et inuenimus in euāgeliō dñm Iesū christū in loco caluariæ crucifixū. Ergo clarū ē qd̄ si lijs passionis eius cantet hic psalm⁹. Habetus aut̄ h̄c euidentissimū et firmissimū testimoniuū apli p̄auli: quia cū in psecutio- nibus gentiliū laboraret eccl̄ia: hic sūpsit versum quē interponeret ad exhortationē et cōsolationē patiētē. Hinc enī dictū est: qd̄ ille in epl̄a sua posuit: Prop̄ te mortifi- canur tota die: deputati sum⁹ ut oues oc- cisionis. Glocē ḡ martȳ audiam⁹ in psal- mo: et vox martȳ videte q̄z bonā causā habeat: cū dicit: ppter te. Hā et dñs iō ad didit prop̄ iusticiā: cū diceret. Beati q̄ p- secutionē patiunt prop̄ iusticiā: ne q̄s p- secutionē patiēt ex ip̄a pena q̄reret gloriā nō bonā h̄is cām. Et hic exhortat⁹ suos ait: Bñ eritis cū vobis illa et illa fecerint: vel dixerit hoies p̄pf me. Hic ḡ vox mar- tȳ, p̄pf te mortificamur tota die. Est aut̄ magne p̄siderationis et magne p̄fuditatis p̄siliū dei: qd̄ cause fuerit: ut cū p̄res n̄os p̄iarchas: et totū illū p̄plū isrl̄ eduxerit in manu fortissima de egypto: et psequētes in imicos eoz i mari demiserit: duxeritq̄ p̄tradicētes gētes: debellatisq̄ hostib⁹ us i terrā p̄missionis posuerit: victoriasq̄ ma- gnis ex paucitate suoꝝ in magna inimico- rū multitudine fecerit: postea placuerit ei quasi auertere se a polo suo: ut stragē occi- sionis et mortis paterent sancti ei⁹: et nemo resisteret: nemo defenderet: nemo phibēt: q̄si auerteret faciem suā a gemitiib⁹ eoz: q̄si oblit⁹ sit eos: q̄si ip̄e nō sit de⁹ q̄ i manu va- lida et brachio excelsō euidentissima poten- tia p̄res nostros: id ē illū p̄plū sicut durit ab egypto liberatuz: vicitis pulsisq̄ de fra-

XLIII

sua gentib⁹ p̄stituerit in regno: mirātibus oībus qd̄ sepe a paucis multi victi essent. Hoc ḡ in genitu p̄fessionis incipit cātari i psalmo isto. Hō frustra enī ista facta sūt: ni si ut intelligat q̄re facta sūt. Proinde q̄ fa- cta sunt. manifestū ē: quare sunt facta: alti⁹ q̄rēdū ē. Iō titulus nō h̄z tm̄ filijs chore: s̄

Intellect⁹ filijs chore. Hoc et i illo psalmo ē: cui⁹ primum v̄su ip̄e dñs de cruce dixit. Be⁹ de⁹ me⁹ respice in me quare me dereliquisti. Trāfigurās enī nos in id qd̄ dicebat: et in corp⁹ suū: qz et nos sum⁹ cor- pus ei⁹: ille caput nostr⁹ vocē: de cruce nō dixit suā: sed nostrā. Hō enī v̄m̄q̄ eū dere- liqt de⁹: nec ip̄e a p̄re v̄m̄q̄ recessit: s̄ pro- pter nos dixit h̄: Be⁹ meus de⁹ me⁹ ut qd̄ me dereliquisti. Hā seq̄ ibi. Lōge a salute mea v̄ba delictoz meoz. Et oīdit ex q̄rū p̄sona h̄ dixerit. Hō enī in ip̄o delictū po- tuit iuueniri. Clamabo ad te inquit in ip̄o psalmo: p̄ diem et nō exaudies: et nocte sub- audis v̄tigz: et nō exaudies: s̄ addidit: et nō ad insipientiā mibi: id ē nō exaudies: id ē h̄ ip̄m qd̄ nō exaudies: nō ad insipientiāz mibi: s̄ ad intellectū. Quid ē ad intellectū nō exaudies: Id ē me nō exaudies ad tpa- lia: ut intelligā a te desiderāda semperā. Hō ḡ reliq̄t de⁹: et cum videſ reliq̄re: tolit qd̄ male desiderasti: et docz qd̄ debeas bñ desiderare. Si enī semp de⁹ in istis p̄speti- tatib⁹ faueret nobis: ut oīa nobis abunda- ret: nullāq̄ in tpe isto mortalitatis n̄fe tri- bulationē: nullas p̄ssuras angustiasq̄ pa- teremur: nō dicerem⁹ nisi ista eē summa bō: et q̄ p̄stat de⁹ seruis suis: et maiora ab illo nō desiderarem⁹. Iō aut̄ huic vite male dulci miscit amaritudines tribulationū: ut alia q̄ salubriter dulcis ē: req̄ratur: h̄ est i itelle- ctum filijs chore. Benigz audiamus psal- mum: et ibi potius hoc videamus.

Expositio psalmi.

Duis aurib⁹ nostris audi- uim⁹: patres nostri annun- ciauerunt nobis. Op̄ qd̄ opatus es in dieb⁹ eoz et in dieb⁹ antiq̄s. Admirans q̄re in istis dieb⁹ tāq̄ deseruerit eos q̄s in passionib⁹ exercē vo- luerit: recolit p̄terita q̄ audierūt a patrib⁹ tanq̄ dicētes: nō ea q̄ patimur nobis retu- lerūt patres nostri. Hā et i illo psalmo h̄ di- xit. Inte sperauerit patres nostri: sp̄ auerūt et eruisti eos. Ego at̄ sū v̄mis et n̄ hō: oppro- briū hoīm et abiectio plebis. Illi sperau- rūt et liberaſti eos: ego sperauī et reliq̄stī me

Psalmus

xliii

et sine ea credidi in te: et sine ea nomine meum
 scriptum est apud te: et nomine tuum scriptum est in
 me. Hec ergo nobis indicauerunt pres nostri.
Manus tua gentes disperdidit
 et plantasti eos: infirmasti popu-
 los et expulisti eos. Id est prolos expuli-
 sti de terra sua: ut uestos introduceres atque
 platares: eorumque regnum tua misericordia confirmas. Hec audiuimus a patribus nris. Sed
 forte i o illi ista potuerunt: quod fortes erant: quod
 platores: quod invicti: quod exercitati: quod bellicosi. Absit. Non habemus indicauerunt nobis pres
 nostri: non habemus scripturam. Sed quod habemus nisi quod
 sequitur: **N**on enim in gladio suo hereditate possiderunt terram: et brachi-
 um ipsum non saluimus fecerunt eos. Sed
 dextera tua et brachium tuum et illuminatio
 vultus tui. Dextera tua: potentia tua: brachium tuum: filius tuus: et illuminatio
 vultus tui. Sed quod est habet: quod talibus signis eis
 affuerit: ut per nos intelligaris. Numquid enim
 quod nobis deus aliquis miraculo adiecit: facies ipsi
 us oculis nostris videmus? Sed de effectu
 miraculi suu punitu insinuat hoib[us]. Benignus
 oes qui mirans ad huiuscmodi facias: quid di-
 cunt. Glorie deum punit. Sed dextera tua et bra-
 chium tuum: et illuminatio vultus tui. **Q**uid co-
 placuisti in eis. Hoc est sic cum eis egisti:
 ut bene placeris in eis: ut quicquid eos attenderet quod cum eis ageret: diceret: quod vere deus est
 cum illis: et deus illos agit. Quid ergo? Absit. Quid enim sequitur?
Tu es ipse rex meus et deus meus.
 Tu es ipse: non enim mutatus es. Tapa mutata
 video: creator tuus non mutatus. Tu es ipse rex
 meus et deus meus. Tu me soles ducere: tu
 me soles regere: tu mihi soles subuenire.
Alia lira.
 et salutes. Qui misericordias salutem iacob. Quid
 est: qui mandas? **E**nim si tu per tuam persus sub-
 stantiam atque naturam quod es quodquid es: occultus es:
 nec per hoc quod es interfuerit patribus: ut facies
 ad faciem te viderent: tamen per qualibet creaturas
 tu misericordias salutem iacob. Etenim illa visio fa-
 cie ad faciem liberatis in resurrectione fua-
 tur. Et illi patres etiam noui testameti quis
 reuelata mysteria tua viderunt: quis re-
 uelata secreta annunciarunt: tamen in spe-
 culo se videre direxerunt et in enigmate: fuari
 aut visione in futuram facie ad faciem: qui rene-
 rit quod ipse apostolus ait: Mortui enim estis: et vita
 vestra abscondita est cum christo in deo: cum auctor
 christus apparuerit vita: tamen et vos apparebitis
 cum christo in gloriam. Lunc ergo nobis seruaf visio illa: facie ad faciem. Beatus et Jobes dic:
 dilectissimi filii dei sumus: et nondum apparu-

it quod erimus. Scimus quod cum apparuerit siles et
 erimus: quoniam videbimus cum sicuti es. Et si ergo tunc
 pres nostri non te videbis facie ad faciem sed quod
 tu es: etiam si ista visio fuat in resurrectione: tamen
 et si angelus affuerit tu misericordias salutem iacob.
 si solus per te ades: sed per quamcumque creaturam tuam
 affuerit: tu misericordias propter salutem fuorum tuorum
 quod tu ipse per te facis: sed autem sit per salutem fuorum
 tuorum quod faciunt quod misericordias. Cum ergo tu ipse sis
 rex meus et deus meus: et tu mandas salutem iacob: quare ista tunc patinatur. Sed forte pre-
 terita tamen narrata sunt nobis: de futuro autem
 non est aliqd tale sperandum: immo vero sperandum.

In te inimicos nostros ventilabimus. Ergo patres nostri indicauerunt no-
 bis opus quod operatus es in diebus eorum: et in
 diebus antiquis: quod manus tua gemitus disper-
 didit: eiecisti prolos et platasti eos. Ista pterita
 sunt: de futuro vero quod erit. In te inimicos
 nostros ventilabimus: ventilet tempore qui oes inimi-
 ci christiano: sicut palea ventilebat: sic puluis
 ventilent: et de terra praescient. Ergo et pterita
 sic sunt nobis narrata: et futura talia pronunciata in medio punitu: quod laboramus in
 sibi intellectu filii chore. In te inimicos no-
 stros ventilabimus. Et in nomine tuo sper-
 nemus insurgeentes in nos. Hoc de fu-
 turo. Non enim in arcu meo sperabo.
 Quoniam nec pres in gladio suo. Et gladius
 meus non saluum faciet me. Saluimus
 enim fecisti nos ex afflictionibus nos.
 Et hec figura pteriti: de futuro dicitur. Sed i o
 tamquam pteriti dicitur: quod tam certum est quod factum sit.
 Intendit quod pleraque prophetae ita dicunt: tamquam
 pterita sunt: cum primum futura non sciam: nam et
 de ipso domino futura passio primum nunciabatur: et tamen
 foderunt inquit manus meas et pedes meos:
 dinumeraverunt ossa mea: non dicit fodi-
 ent et dinumerabunt. Ipsius vero considerauit
 et considererunt me: non dicit: considerabunt et con-
 spicuerunt. Diviserunt sibi vestimenta mea: non
 dicit dividetur. Quia ista tamquam pterita dicuntur
 cum futura sunt: quod deo et futura tam certa sunt
 tamquam pterita sunt. Nobis enim ea quod pterierunt
 certa sunt: quod futura certa sunt. Novimus enim
 aliqd accidisse: et non potest fieri non accide-
 rit quod accidit. Nam prophetaz cui tam certum sit fu-
 turus: quod tibi perfuturus: et quod tibi quod meministi fa-
 ctum: non potest fieri ut non sit factum: tam illi qui no-
 uit futurum: non potest fieri ut non fiat. Pro de se-
 curitate dicuntur tamquam pterita: quod adhuc futura
 sunt. Hec ergo sumus. Saluimus enim fecisti nos
 ex afflictionibus nos. Et eos qui oderant nos confundisti. In deo laudabi-
 mur tota die. Gloriate quemadmodum nu-

Alia lira.
et cornu.

Alia lira.
et nobis.

Alia lira.
et saluabile.
et saluasti nos.
nos.
tunc.

Alia lira.
et odientes nos.

Psalmus

Alia l. s.
seculum.

sceretā vba futuri tuis: ut intelligas et pre-
terita que dicta sunt de futuro esse predicta.
In deo laudabimur tota die. **E**t in nomine
tuo cōfitebimur in secula. Quid lau-
dabimus: quod cōfitebimur. Quia ex oībus
afflīgentibus nos eruisti nos: quod regnum per-
petuum dabis nobis: quod cōplebit in nob̄: be-
ati qui habuāt in domo tua dñe: in secula secu-
loꝝ laudabunt te. **H**ec ergo futura cum certa
sint nobis: et illa p̄terita cum a p̄ib⁹ nostris
audierimus quod modo. **H**unc aut repulsi-
sti et confidisti nos. **C**onfudisti non in co-
scia nostra: sed in facie hominum. Erat enim temp⁹
quod affligerent christiani: cum viis fugerent:
cum vbiq; diceret christian⁹ ē: tamq; ad insul-
tationē: et ad opprobriū p̄tineret. **E**b̄ ē ergo
ille deus noster: rex noster: quod mandat salutem
Jacob. **E**b̄ ē ille qui fecit oīa quod nobis nar-
rauerūt patres nostri. **E**b̄ ē qui factus est
oīa: quod nobis reuelauit p̄ spūm suū. **M**unq; mutat ē. Sed in intellectu filiis chore fuit
bec. Aliqd enim intelligere debemus quare
nos ista oīa medio tēpe pati voluit. Que
oīa? **H**unc aut repulisti et confidisti nos.
Et non egredieris deus in virtutib⁹
nostris. **P**rocedim⁹ ad inimicos nōs:
et tu nobiscū non pcedis. **V**idemus eos p̄-
ualent illi: et nos inualidi sum⁹. **E**b̄ ē illa
virtus tua: vbi ē dextera et potētia tua. **E**b̄ i-
mare siccatur: vbi egypti psequētes: flucti-
bus obruti. **E**b̄ amalech resistēs in crucis
ligno supatus. **E**t non egredieris deus in vir-
tutibus nōs. **A**verteristi aut nos re-
trorsum p̄ inimicis nōs. **E**t qua-
si illi ante sint: nos retro: illi victores: nos
victi deputemur. **E**t qui nos oderūt
diripiebāt sibi. Quid nisi nos? **D**e-
disti nos tangentes escarū: et in na-
tionib⁹ dispersisti nos. **A**natioib⁹
manducati sum⁹. **H**is significat quod sic passi
sunt: ut in corpus gentium verterent: plāgit
enī eos ecclia tamq; membra sua deuorata.
Endidisti populu tuū sine p̄cio
Vidui enim quos dedisti: non videm⁹ quod
aceperisti. **E**t non fuit multitudo in iubila-
tionib⁹ eorum. **M**unq; enim quod sie-
bāt christiani psequētibus inimicis idola-
tris siebāt cōgregatōes et iubilatōes deoꝝ.
Munq; concinebāt hymni de ecclesiis dei
qui solent in pace cōcini: dulcēs cōueniū fra-
ternitatis dei aurib⁹ psonari. **E**t non fuit
multitudo in iubilationib⁹ eorum. **P**osui
sti nos in opprobriū vicinis nōs:
subsānationē et derisu his qui in cir-

XLIII

cuitu nostro sunt. **P**osuisti nos in si-
multudine in nationib⁹. Quid ē in
silitudine? **Q**uā maledicētes hoīes silitudi-
nē: dāt de eo quē detestāt: sic moriaris: sic
puniaris. **Q**uāta tunc dicta sunt talia: sic
crucifigaris: hodieq; nō desūt hostes xp̄i:
Illi ip̄i iudei cōtra quos qn̄ defendimus
christū dicūt nobis: sic moriaris quod et ille.
Nō enī illā morte intulissent: nisi eo modo
mori vebement exhorruissent: aut qd my-
sterij haberet: si intelligere potuissent. **E**c-
cus qn̄ inungit: collurum in manu medici
nō videt. **N**ā crux ip̄a et p̄ ip̄is psequētib⁹
facta ē. **I**nde sūt postea sanati: et in eū cre-
diderūt quē ipsi occiderūt. **P**osuisti nos in
silitudine in nationib⁹. **C**onmotione ca-
pitis in populis. **C**onmotione capitis
ad insultandū: et locuti sūt labijs et mouēt
caput. **B** dñio: **B** etiā oībus scis ei⁹: qd per-
sequi: qd tenere: qd illudere: qd tradere qd
afflige: qd occidē potuerūt. **T**ota die
vereūdā mea cōtra me ē: et confu-
sio vultus mei operuit me. **A** vo-
ce exprobrantis et obloquentis.
Hoc ē a voce insultatiū et crimē mihi obij-
cientiū: quod colo te: quod cōfiteor te: et crimē mi-
hi obijcientiū de illo noīe: vñ mihi oīa cri-
mina delebunt. **A** facie inimici et per-
sequentis. **E**t qd ē intellectus: Que p̄-
terita sūt dcā sūt: si in nobis siēt quod futura spe-
rant: nō apparēt preterita. **I**n magna glo-
ria tua educit ē ppls d̄ egypto: liberal⁹ a p-
sequētib⁹: duct⁹ p̄ gētes: expulsis gentibus
collocat⁹ in regno. **Q**ue futura: Educen-
dus ppls de ista egypto seculi duce christo
apparente in gloria sua: ponēdi sancti ad de-
xterā: iniqui ad sinistrā: dānandi inīq; cum
diabolo in eterna pena: accipiendū regnum
a christo cum angelis in sempitēnū. **H**ec futu-
ra: illa p̄terita. **I**n medio qd: **T**ribulatio-
nes. **Q**uare: **E**t appareat anim⁹ colēs de-
um: quātū colat deū: ut videat vtrū grātia
colat eī a quod salutē gratis accepit. **S**i enī ti-
bi dicat deū: quid mihi dedisti ut facerem
te: Lerte si factus pmeruisti me: nō me p-
merueras anteq; facerē te. **Q**uid dicturi
sumus ei qui primo gratis nos fecit: quod bo-
nus ē: nō quod aliqd meruim⁹. **D**einde d̄ ip̄a
repatiōe: de scđa nativitate qd dicturi su-
mus. merita nostra fecisse ut nobis illa salus
ppetua mittat a dñio. **A**bsit. **S**i merita no-
stra aliqd facerēt: ad dānationē nostrā ve-
niret. **N**ō venit ille ad inspectionē merito-
rum: sed ad remissionē peccatorū. **N**on fuisti

Alia l. s.
gentibus.

Alia l. s.
faciei mee.
cooperuit.

Psalms

z faci⁹ es: qd deo dedisti: Quid ab eo nō accepisti gratis: Nō alius fusti z liberatus es: qd deo dedisti: Merito z grā noiatur: qr gratis dat. Exigit ḡ a te: vt z tu grati⁹ eu⁹ colas: nō qr dat tpalia: s qd p̄stat etna. Sz ipa eterna vide ne aliter cogites: z cogitādo eterna carnaliter: nihilomin⁹ deū grati⁹ nō colas. Quid enum: Si ideo colis deū: qr dat tibi fundū: nō eu⁹ cultur⁹ es: qr tollit tibi fundū: Sed forte tu dicas iō eu⁹ colaz: qr dabit mihi villa⁹: nō tñ tpalem. Nihilomin⁹ adhuc corruptā mētē geris: Amore enī casto nō colis: adhuc mercedē expet. Ea enī vis habere in futuro seculo: que b̄ necesse ē relinquas. Nutare vis voluptatē carnalē n̄ amputare. Nō laudat i illo ie- uniū: q ad luxuriosā cenā suat vētres suā. Inuitāk enī aliquā hoies ad cenā magnā: z cū ad eā volūt auide: venire cunāt. Nū qd b̄ ieuniū p̄tinētie z nō pot⁹ luxurie de putādī ē: Noli ḡ talia sperare tibi dāda a deo: qlia hic iubet te p̄tenere. Hec enī spe rabant iudei: iō turbabant in illa q̄stione. Hā z ipi resurrectionē sperabāt: s ad tales voluptates corporis se sperabāt resurrectos: qles b̄ qmātriuētes. Iō cū eis propo neret q̄stio a saduceis: q non credit̄ resurrectionē: de illa muliere q nupsit septē fratribus sibimet succedentib⁹: cuius eoz i re surrectione erit vxor: deficiebant z r̄ndere nō poterāt. At vero dño qn̄ ē p̄posita: qr nobis resurrectio talis p̄mittit: nō q repe tan̄ b̄mōi voluptates: sed q̄ eterna de ipo deo gaudia cōparent: r̄ndit dñs z ait: Et ratis: nesciētes scripturas: neq̄ virtutem dei. In resurrectionē enī neq̄ nubent: neq̄ uxores ducēt. Nō enī icipiēt mori: id ē nō ibi q̄rit successor: ybi non erit decessor. Et qd erit: Sz erunt inquit eqles angelis dei. Nisi forte putas qd angelī epulis quotidi anis z vino q̄ te iebrias gaudeāt: aut hoc forte arbitrans qd angelī uxores habeāt. Nihil eoz ē apud angelos. Unū gaudēt an geli: nū dñs ait: nescitis qr angelī eoz sp̄ vidēt faciē pris: Si ḡ ad faciē pris gau dēt āgeli ad tale gaudiū te p̄para aut si iue nū meli⁹ q̄ vidē faciē dī: illuc te p̄para. Ete tali amor tuo: sivl suspicar̄ aliqd pulchri⁹ q̄ ē ille a q̄ ē oē pulchri⁹: qd te teneat ne illō cogitare merearis. Unū i carne erat: z apparebat hō hoibus. Qualis apparebat iā dixi: hō hoibus. Quid magnū apparebat: Caro carni. Quid magnū apparebat: de q̄ dictū ē: vidim⁹ eu⁹ z nō habebat sp̄m neq̄

xLIII

decorē: *Quis non habebat speciem neque decorē: Beatus qui habet formam pre filiis hominum. Ut bene habebat spem neque decorē: sed speciosus forma ex eo quod est pre filiis hominum. Ideo formam illam de forma carnis ostendit oculis intuentibus: quod ait: Qui diligenter me mandata mea custodit: et qui diligit me diligenter a patre meo: et ego diligenter eum: et ostendam illi meipsum. Quem videbat: ostensurus se illis promittebat. Sed quod est hoc: Quasi diceret. Gaudetis formam servi: occulta est forma dei. Per hanc vobis blandior: illa vobis seruo. Hac vos parvulos nutrio: illa grandes pasco. Ergo ut hec fides nostrae quod purgamus ad iniurias preparat: hoc est quod in intellectu filiis chore facta sunt ista oia: ut detraherent sanctis ea quod habebant: detraheretur et ipsa vita temporalis: ut non propter haec ipsa temporalia colerent illas eternas: sed amore illius casto tolerarent hec oia quod propter paterent. Benigne quod intellexerunt hoc filiis chore: quod dicunt. Hec oia venerunt super nos: et obliiti non sumus te. Quid est et obliiti non sumus te. Et inquit non egimus in testamento tuo. Et non recessit retro cor nostrum: et declinasti semitas nostras de via tua. Ecce est intellectus: quia non recessit retro cor nostrum: quia obliiti non sumus te: quia inquit non egimus in testamento tuo: positi in magnis tribulationibus et persecutionibus getiti: declinasti semitas nostras de via tua. Semite enim nostre erat in voluptatibus seculi. Semite enim noster erat in prosperitatibus temporalium regum. Tulusisti semitas nostras de via tua: et ostendisti nobis quod arta et angusta via est quod ducit ad vitam. Et declinasti semitas nostras de via tua. Quid est declinatio semitas nostras de via tua: Lanugine diceret nobis. In tribulacione positi estis: multa patimini: multa quod amabatis in haec secundo amissi: sed non vos dimisi in via quam angustam vos doceo. Latas semitas querebat. Quid vobis dico: Hac itur ad vitam sepulcrum. Quia vultis ambulare: ad mortem pergitis: Quod lata et spacious via est quod ducit ad infernum: et multi sunt quod ambulant per eam. Quod arta et angusta via est quod ducit ad vitam: et pauci sunt quod ambulant per illam. Qui sunt pauci: Qui tolerant tribulaciones: qui tolerant temptationes: quod in istis omnibus molestiis non deficiunt: qui non ad horam gaudet ad vivum: et in propria tribulacione latentes orto sole arescantur: sed habent radicem charitatem: sicut audiuius: quod modicum lectum est in euangelio. Radicem in qua charitatem habet: ut cum sol exortus fuerit: non se retrahat sed nutritur. Hec oia venerunt super*

Psalmus

nos: et oblii nō sum⁹ te: et iniq⁹ nō egim⁹ in testamēto tuo: et nō recessit retro cor nřm. Sz qz hec oia inter tribulatiōes facim⁹: iā in angusta via ambulātes: declinasti semi tas nostras de via tua. Qm̄ humiliasti nos de loco infirmitatis. Ergo exaltabis nos i loco fortitudis. Et ope ruit nos vmbra mortis. Hec enim mortalitas vmbra mortis ē. Vela mors ē dānatio cū diabolo. Si oblii sum⁹ nomē dei nostri. Iste ē intellect⁹ filior⁹ chore. Et si expādum⁹ manus nřas ad deu alienū. Mōne de⁹ regret ista. Ip̄e enī nouit occulta cordis. Nouit t̄ regrit. Si nouit occulta cordis: qd ibi facit. Mōne de⁹ regret ista. Nouit i se: requirit ppter nos. Beinde iō requirit de⁹ aliquā: et dicit sibi inotescere: qd facit t̄bi inotescere. Op̄ suū tibi dicit nō cogni tionē suā. Bicim⁹ plerūq; let⁹ dies qñ sere nus ē. Nūqd ip̄e dies gaudet: Sz gaudē te dicim⁹. qz gaudētes nos facit. Et dica mus triste celū. Mō enī vllus talis s̄esus i nubib⁹: si qz h̄m̄di hoies vidētes celi faciē cōtristāt. Triste dr̄: eo qz tristes facit. Sic t̄ de⁹ coḡscere dr̄: qñ coḡscētes facit. Deus dicit ad Abraā. Nūc cognoui: qz times de um. An nō cognouerat: Sz ip̄e Abraā se nō cognouit: qz in ip̄a temptatione: ip̄e sibi inotuit. Plerūq; enī hō putat se posse qd nō pōt. aut putat se nō posse qd pōt. Acce dit ad illū interrogatio ex diuina dispēsat i one: t̄ p interrogatiōe nor⁹ fit sibi: et dicit de⁹ cognouisse qd illū fecit nosse. Nūquid Pet̄ nouerat se: qñ dixit medico: Lecuz sum vsq; ad mortem. Medicus nouerat vena inspecta qd ageret in egrōto: egrōt⁹ nō nouerat. Elenit accessio temptationis: probauit medicus s̄iam suā: p didit eger p̄sumptionē suā. Sic ḡ nouit de⁹ t̄ regrit. Nouit quō ip̄e regrit ppter te: vt tu inuenias te: t̄ gratias agas ei q̄ fecit te. Mōne de⁹ regret ista. Ip̄e enī nouit occulta cordis. Quid est nouit occulta: Que occulta:

Qm̄ ppter te mortificamur tota die: deputati sum⁹ velut oues occisionis. Notes enī videre mortificari hoiem: qre mortificat nescis: Be⁹ nouit: res in occulto ē. Sz dicit mihi aliq; Ecce pnoie xp̄i detinet: nomē xp̄i ɔfiteſ. Quare: Mō t̄ heretici nomē xp̄i cōfiteſ: si nō t̄ ppter ip̄m moriunt̄: Proorsus i ip̄a ecclia dicā catholica: putatis defuisse aut deesse posse: qui cā humane glorie paterent: Si

XLIII

nō eēnt h̄m̄di hoies si diceret apl̄s: Si tra didero corp⁹ meū vt ardeā: charitatē autē nō habeā: nihil mihi pdest. Sciebat ḡ esse posse quosdā: q̄ b̄ iactatōe faceret: nō dile ctōe. Jō obscuz ē: Deus hoc solus videt: nos non possumus. Ip̄e solus potest u dicare qui nouit occulta cordis. Quoni am propter te mortificamur tota die: de putati sumus velut oues occisionis. Jam dixi: hinc etiam apl̄m Paulum testimoni um posuisse ad exhortādos martyres: ne deficerent in tribulationibus pro nomine christi suscep̄tis. Exurge quare ob dormis domine. Lui dicit t̄ quis dicit: Nonne magis videtur ille dormire t̄ bala re: v̄lulare: qui talia loquitur. Exurge qua re dormis domine. Respōdet tibi. Noui qd dicam: scio quia non dormis qui custo dit israel: sed tamen martyres clamāt. Ex urge quare ob dormis domine. O domine Iesu occisus es: dormisti i passione: iā no bis resurrexisti: Nouim⁹ enī: qz nobis re surrexisti. Quare resurrexisti: Bentel que nos persequuntur mortuum te putant: re surrexisse nō credunt. Exurge ergo t̄ illis: quare dormis nō nobis: sed illis: Si enī iā te illi crederet resurrexisse: nunquid eos qui in te credunt persequi poterant: Sed quare persequuntur: Occiderunt nescio q̄s qui crediderunt in te: nescio quem ma le mortuū. Adhuc eis dormis: exurge vt intelligāt: qz resurrexisti et quiescant. Beniç factū ē dū moriuntur martyres: t̄ ista dicunt t̄ dormiunt: t̄ excitant christū vere mortuū dormitionibus eorum. Surrexit christus: quodāmō in gentib⁹: id est creditus ē resurrexisse: ita paulatum: t̄ ip̄i credē do pueri ad xp̄m fecerūt numer⁹ magnū quē timeret psecutores: t̄ cessauerūt psecu tiōes. Eli: Qz resurrexit xp̄s i gentib⁹: q̄ ill̄ an nō credēb⁹ dormiebat. Exurge et ne repellas vsq; in finem: quare fa ciē tuā auertis. Quasi nō afflis: q̄si ob lit⁹ sis nři. Oblivisceris in opiq; no strā: t̄ tribulationes nřami: qm̄ humiliata ē i puluere aia nřa. Elbi humiliata ē. In puluere: id ē puluis nō subseq̄e Illi nos persequunt: de quib⁹ dixisti: Mō sic impij nō sic: b̄ tanq; puluis quem p̄̄c̄it ventus a facie terre. Mō humiliata ē in puluere aia nřa. Adhesit i terra v̄eter nōster. Mō anē nūtue humiliationis mihi videtur exp̄sisse: qz quisquis qñ se p̄sternit heret in terra vent̄ eius. Quisq; enī ita humiliat

Allia l̄fa.
non habet.

Allia l̄fa.
in opie nře et
tribulationis
nōstre.

Allia l̄fa.
conglutinat̄ ē

Psalmus

XLIII

ut genua figat: adhuc h̄z q̄ humiliet: Quis-
q̄s aut̄ sic humiliat vt hereat in terra vent̄
eius: ultra q̄ humiliet nō h̄z. Si enī iam ul-
tra voluerit: iā n̄ erit humiliare s̄ obruere.
Hoc ḡ forsitan dixerint numū humiliati su-
mus in h̄ puluere: ultra quo humiliemur:
nō habemus. Iā si quenit v̄sq̄ ad sumū
humiliatio: veniat t̄ miseratio. An forte fr̄s
eos plāgit eccl̄ia voce ista: q̄bus illi q̄ p̄seq̄
banū p̄suaserūt ipietate: vt illi q̄ pdurarūt
h̄ dicāt: humiliata ēs̄ puluere aia nostra: id ē
inf manus pulueris huius: inf manus ipi
orū t̄ p̄sequētiū humiliata est in puluere aia
nostra: ad h̄ vt te inuocaremus: et dares
auxiliū de tribulatiōe. Ven̄t aut̄ noster he-
sit in fra: id est cōsensit impietati pulueris
huius vent̄ noster: h̄ est enī dictū hesit. Si
enī cū diligis t̄ ardes charitate: recte dicis
deo. Adhesit aia mea p̄ te: t̄ mihi adhere
re deo bonū ē: tūc āt adhēs deo: qn̄ p̄sētis
deo. Nō sine cā dcm̄ ē devētre isto q̄ adhe-
sit i fra: nisi q̄ illi significat q̄ p̄secutionē n̄
tolerātes p̄sēserūt iniq̄s. Sic enī beserūt
in terra. S̄ q̄re dicti sūt vent̄: nisi q̄ carna-
les sunt. Ut os eccl̄ie in sanctis sit: i sp̄uali-
bus sit: vent̄ eccl̄ie i carnalibus sit. Itaq̄
os eccl̄ie eminet: vēter absōditus ē tanq̄
mollior t̄ infirmior. Hoc significat qdā lo-
co scripture: vbi q̄dam dicit se accepisse li-
brum: t̄ liber ipse dulcis erat inquit in ore
meo: et amarus in ventre meo. Quid est
hoc: nisi quia p̄cepta summa que accipiunt
sp̄uale s̄ accipiūt carnales: de q̄bus gau-
det sp̄uale: p̄tristātūr carnales. Liber iste
fr̄s quid h̄z. Vēde oia q̄ habes t̄ da pau-
peribus: q̄s dulcis ē i ore eccl̄ie: ab oib⁹
sp̄ualib⁹ sc̄m ē. At vero carnali cuiq̄ di-
xeris fac h̄: facili⁹ a te tristis recedit: sic ille
diues a dñio: cui dictū est: Vēde oia q̄ ha-
bes t̄ da paupib⁹: q̄s facit qd̄ dictū est: vñ
nisi q̄ liber ille dulc̄ ē in ore: t̄ i vētre ama-
rus. Bedisti nescio qd̄ auri t̄ argēti: vētu⁹
ē ad hūc articulū: vt n̄i pdas: forte aliqd̄
pct̄m cōmittas: iuriā forte ingeras eccl̄ie:
blasphemare cogaris. Positus itaq̄ i an-
gustijs: aut dāno pecunie: aut dāno iusti-
cie: dicit tibi: p̄de potius pecuniā: ne pdas
iusticiā. Tu aut̄ cui nō dulcis est in ore iu-
sticia: s̄ adhuc in illis mēbris infirmus ē: q̄
les in vētre deputat eccl̄ia: cōtristatus eli-
gis aliquā amittere aliqd̄ de iusticia: q̄s vel
numū de pecunia: t̄ pecutis te dāno graui
ore: implens saccellū tuū: t̄ extinamēs cor-
tū. Fortassis ḡ de illis dixerit. Hesit i fra-
vēter noster. Exurge dñe adiuua

nos. Et vere carissimi exurerit t̄ audiuit.
Namq̄ cū exurgeret: id ē cū resurgeret et
gentibus innotesceret: cessantib⁹ p̄secutio-
nibus etiā illi qui beserāt in terra: eruti sūt
de terra: t̄ agentes penitentiā: redditū sūt
corpi christi q̄uis infirmi: q̄uis impfecti:
vt cōpleref in eis. Impfectū meū viderūt
oculi tui: t̄ in libro tuo oēs scribent. Exur-
ge dñe adiuua nos. Et redime nos p̄
pter nomē tuū. Hoc ē gratis p̄pter no-
mē tuū: nō p̄pter meritū meū: q̄ tu digna-
tus es facere: nō q̄ ego dign⁹ sūt cui facias:
Nā t̄ hocip̄m qd̄ nō sum⁹ obliti te: t̄ nō re-
cessit retro cor nostrū: qd̄ nō expandimus
manus nostras ad deū alienū: nisi te adiu-
uante vnde possemus: nisi te int⁹ alloquē-
te: t̄ exhortante: nō deserēte vñ valerem⁹.
Ergo siue patiētes in tribulationibus: siue
gaudētes in p̄speritatib⁹: redime nos: nō
p̄pter meritū nostrū: s̄ p̄pter nomē tuum.
Explicit Tractatus de ps. XLIII. Invic-
pit Tractatus de ps. XLIII.

Prefatio.

Dunc psalmū: sicut vobiscū cum
exultatione cātauimus: ita nobis
scū cū attentione cōsideretis: pe-
to. Lāta enī de sanctis nuptijs: de sp̄oso
t̄ sponsa: de rege t̄ plebe: de saluatore t̄ de
bis qui saluādi sūt. Qui cū veste nuptiali
venit ad nuptias: glaz q̄rēs sp̄osi nō suā:
nō solū libent̄ audir qd̄ solet ēt̄ etiā hoīuz
spectacula q̄rentiū: nō facta exhibentiū: s̄
etiā mādat cordi: qd̄ nō ibivacet: s̄ germinet:
erūpat: crescat: perficiatur: assumat.
Oportet enī nos esse quib⁹ h̄ cantek filios
chore: qd̄ h̄ titulus psalmi. Erāt enī isti q̄
dā hoīes: verūt̄ ois inscriptio lfarū diuin-
az aliqd̄ innuit intelligentib⁹: t̄ nō tantū
auditorē: vez̄ etiā cognitorē desiderat. In-
terrogamus ergo vim hebraiciverbi quid
sit chore: t̄ sicut se interpretatioēs h̄fit oīum
verbōz in scriptura positorū: renūciat no-
bis filios chore interpretari filios calui. Qd̄
nomē nō ad irt̄isionē accipiat: ne inueni
amur in sensu puerili: q̄les pueros legimus
in libro regnoz: insultātes heliseo sc̄o pro-
phete: t̄ clamātes post ip̄m. Ascēde calue:
ascēde calue. Tales enī pueros stulte gar-
rulos: t̄ in suā p̄niciē maledicētes: excun-
tes de silua bestie comedērūt. Hoc scriptū
est: t̄ vbi sit scriptum commemoauimus.
Qui meminerunt recognoscant: qui non
meminerunt legant: qui non legerunt cre-
dant. Qd̄ ergo illud factum figurauit in
futurum: non nos debet apprehendere.